

РАМАЗАН АЕ

Бисмилләһир-рахмәһир-рахим.

Ураза — Аллаһы Тәгалә тарафыннан әмер ителгән гыйбадәт. Ислам диненең биш нигезе бар: 1) Иман китерү — Аллаһы Тәгаләгә ышану. 2) Намаз уку. 3) Зәкят бирү. 4) Рамазан аенда ураза тоту. 5) Хаж гыйбадәтен үтәү.

Кем уразаны иняр кыла, бу кеше кяфер санала. Аллаһы Тәгалә моны Мөхәммәд пәйгамбәргә пәйгамбәрлек килгәннән соң ундүртенче елда, һижри белән икенче елда шөгъбан аенда йөкләде. Бу — адәм баласына Аллаһының олы бүләге. Ни өчен дигәндә, без ач тору белән Аллаһының рәхмәтенә ирешәбез, дөнъялыкта кылган гәнаһларыбызны юабыз. Мөхәммәд галәһи вәссәләм бу турыда болай дип әйтте: "Кем ураза тотса, Аллаһы Тәгалә аның өчәр савап өмет итеп алдан кылган гәнаһларын гафу кыла". Ләкин ике төрле шарт белән: 1) Бөндә Аллаһы Тәгаләгә ышынып, ихластан гамәл кылырга тиеш; 2) Хисап. Ул адәм баласының кыямәт көнендәге хисабы. Уразаны Аллаһы Тәгаләне танийм, кыямәт көнендә Аллаһы Тәгалә мине хисаплай дип торага кирәк.

Ураза — таң беленгән вакыттан кояш баеганчыга чаклы ашаудан, эчүдән тыелып тору. Уразада ризыктан тыелып тору ният белән булырга тиеш, ягъни ураза тоту нияте булырга тиеш. Уразаның шарты шул. Ният булмаса, ураза кабул булмый.

Ураза нияте кемгә йөкләнә? Кем моны үтәмәсә, Аллаһы Тәгалә алдында җаваплы була?

Ураза гыйбәдәте, ураза тоту йөкләнә сау-сәләмәт, өендә торган, балигълыкка ирешкән мөселман гакул иясенә. Мөселман булмаган, Аллаһыга ышанмаган, кыямәт көненә ышанмаган кешегә бу гыйбадәт фәрыз түгел, ул аңа йөкләнми.

Хатын-кызлар ураза тоткан вакытта хәездән һәм нифастан пакъ булырга тиешләр. Диваналарга, сабийларга, авыруларга, мөсафирларга, хәез, нифас күрүче хатын-кызларга, бик олы яшьтәгә кешеләргә, балага узган хәм бала имезүче хатын-кызларга уразага гыйбадәте йөкләнми.

Ураза тоту Ислам диненең гыйбадәте буллу сәбәпле, ул йөкләнә фәкәт мөселманнарга гына, шуның өчен кяферләргә, динсезләргә, Аллаһыны иняр итүчеләргә йөкләнми. Ләкин алар Аллаһы Тәгалә каршында җаваплылыктан азат кылынмый.

Инде диваналар турында пәйгамбәребез Мөхәммәд әйтте: алардан акулларына килгәнчегә кадәр җаваплылык алына. Балигълыкка ирешкәнчегә кадәр сабий балалар өстенә ураза гыйбадәте йөкләнми. Уз ихтыярлары белән тотсалар ярый.

Авыруларның уразаларына карата ике караш бар. Әгәр дә авыру терелүгә өметсез булса, ул кеше Фидия генә

бирә, бурычын тотмый, каза кылмый. Авыру тәзәлүгә өметле булган очракта, ураза тотып, өжерен кайтара.

Бик олы яшьтәгә кешеләргә ураза тотарга мөмкинчелек булмаса, фидия бирә (мескен, фәкыйрьләргә ашата).

Мөсафирларга Аллаһы Тәгалә җиңеллек бирде. Алар уразаларын юлда тотмыйлар, илләренә, ватаннарына кайткач уразасын көнгә-көн кылалар.

Хәез һәм нифас хәлендә булган хатын-кызларга карата алар пакъләнгөч кенә уразаларын тоталар, калган көннәрен каза кылалар, көнгә-көн кайтаралар. Хәез һәм нифас вакытында ураза тотсалар, ул кабул булмый.

Бала имезүче, балага узган хатын-кызларга ураза тоту зыян китерсә, алар уразаларын башка вакытта көнгә-көн тоталар.

Кайсыбер вакытта ураза тотучылар сәхәргә тормыйча йоклап калалар. Йокыдан торгач, уразагызга ният кылырга кирәк, өгер кояш баегач кына ашасагыз, уразагыз кабул кылыначак. Тик шуны истә тотарга кирәк, сәхәр вакытында ашавыбыз Аллаһы Тәгаләнең безгә биргән нигъмәте, хөрмәте, без аннан файдаланырга тиешбез. Пәйгамбәребез әйтте: "Сәхәрдә бөрәкәт", — диде. Сәхәрненн алып таң беленгәнчегә кадәр, ягъни кояш чыгарга сөгәт ярым кала.

Таң беленгәннән алып, кояш батканчыга кадәр ашамыйча, эчмиңә ач торубызыз, аның алдыннан ният кылу шартын үтәү — бу безнең ураза тотубызыз. Инде кем исеннән чыгарып, максат итмиңә ялгыш ашаса йә эчеп жиберсә, ура-

засын өзмичә тәмамлай, аның уразасы уразадан санала. Бу Пәйгамбәребезнең өмере.

Кем ураза вакытында үзе теләмичә коса, уразасы бозылмый.

Кояш баеганчыга кадәр хатын-кызның нифас яисә хәезе килсә, уразасы бозыла, хәттә кояш баерга бер минут калса да.

Кадерле дин кардәшләр! Ураза тоту таң беленүдән кичке кояш алынуга кадәр ашау-эчүдән саклану гына түгел. Ураза — ул начар сүзләрдән, бозык гамәлләрдән саклану да. Чөнки өшәке сүзләр сөйләүченә, начар гамәлләр кылучының уразасы Аллаһы раббыбызга кирәкми. Аллаһы Тәгалә күңелләребезгә узенә рәхмәтен салып, ураза вакытларында теләребез яхшы сүзләр генә сөйләсен, эшлән гәнаһларәбез өжерле-саваплы гына булсын иде, яраббиде. Кыямәт көнендә Аллаһы Тәгалә хозурында басып торган вакытларыбызда, дөнъя мөшәкәтләрен калдырып тоткан уразаларыбыз, кылган догаларыбыз, хәерле гамәлләребез безгә шәфәгатьче һәм шөкәкъ булсалар иде. Аллаһының рәхмәтенә, җиннәткә юлларыбыз ачык булса иде. һәрберезнең иманы бу авыр заманда, мөшәкәтле вакытында нык, туры булып, безнең дин юлында яшәүбезне саклап калса иде.

Рамазан аенда мөселманнарга аерым бер бүләк бирде Аллаһы Тәгалә. Бу — Кадер кичәсе. Пәйгамбәребез: "Кадер кичендә сөйләгән сүзләребезнең өжере башка вакыттагы мең айдан да күбрәктер", — диде. Уразаларыбыз мөбәрәк булсын!

АНКЕТА "ТУГАН ЯК"

Безнең өчен һәрберезнең фикере бик мөһим! Түбәндәге сорауларга җавапларыгызны төркөп, безгә жиберегез.

Заполненную анкету высылайте по адресу: с.Асекеево, Чапаева, 24. Редакция газеты "Туган як — Родной край" Нам очень важно Ваше мнение.

ИСЕМЕГЕЗ (ИМЯ) _____

КОНТАКТЛАРЫГЫЗ (КОНТАКТЫ) _____

ЯШЕГЕЗ (ВОЗРАСТ) _____

СЕЗ (ВЫ):
УКЫЙСЫЗ (УЧИТЕСЬ) _____

ЭШЛИСЕЗ (РАБОТАЕТЕ) _____

ПЕНСИЯДӘ (НА ПЕНСИИ) _____

"ТУГАН ЯК"ТА КАЙСИ ТЕМАЛАРГА ЯЗЫЛГАН МӘКАЛӘЛӘРНЕ КҮРӘСЕГЕЗ КИЛӘ? (МАТЕРИАЛЫ НА КАКИЕ ТЕМЫ ВЫ ХОТЕЛИ БЫ УВИДЕТЬ В ГАЗЕТЕ "ТУГАН ЯК") _____

ТАНЫЛГАН ШӘХЕСЛӘР БЕЛӘН ЭҢГӘМӨ (ИНТЕРВЬЮ С ИЗВЕСТНЫМИ ЛИЧНОСТЯМИ) _____

ГАДИ КЕШЕЛӘР ТАРИХЛАРЫ (ИСТОРИИ ИЗ ЖИЗНИ ПРОСТЫХ ЛЮДЕЙ, ЗЕМЛЯКОВ) _____

ӘДӘБИ ӘСӘРЛӘР (ЛИТЕРАТУРНЫЕ ПРОИЗВЕДЕНИЯ ТАТАРСКИХ ПИСАТЕЛЕЙ) _____

БАШКАЛАРЫ (ДРУГИЕ) _____

ТАГЫН НИНДИ ГАЗЕТАЛАРНЫ УКЫЙСЫЗ? (КАКИЕ ГАЗЕТЫ ЧИТАЕТЕ?) _____

«Туган як» — газета твоего родного края!

Продолжается подписка на татарскую культурно-просветительскую газету северо-запада Оренбургской области «Туган як. Родной край» с доставкой со следующего месяца.

Газета распространяется в Асекеевском, Бугурусланском, Абдулинском, Северном, Матвеевском и Пономаревском районах. Материалы публикуются на татарском и русском языках.

Подписаться можно в любом почтовом отделении или непосредственно у почтальонов.

Индекс издания 53167.

Цена символическая.

Справочные телефоны в Асекеево: **8-(353-51) 2-22-81.**